

Πλάγιος λόγος

Χρησιμοποιούμε τον πλάγιο λόγο, όταν παραθέτουμε στο κείμενό μας προφορικά ή γραπτά απόψεις άλλων όχι αυτούσιες αλλά μετασχηματισμένες από εμάς.

Για να μετασχηματίσουμε δηλαδή τον ευθύ λόγο σε πλάγιο, χρησιμοποιούμε ένα ρήμα και στη συνέχεια την άποψη του ομιλητή, η οποία μπορεί να διατυπώνεται :

- είτε με μια ολόκληρη πρόταση: πχ. Μου είπε ότι θα του συμπαρασταθεί.
- είτε με ένα όνομα που ισοδυναμεί με πρόταση: πχ. Μου εξέφρασε τη συμπαράστασή του.

Για την μετατροπή από τον ευθύ στον πλάγιο λόγο μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ρήματα και εκφράσεις όπως:

- εξετάζω, παρουσιάζω, αναζητώ τους λόγους \τις αιτίες, αναφέρομαι, κάνω \γίνεται αναφορά, σκιαγραφώ, παρουσιάζω, εκθέτω, αναπτύσσω, αναλύω, προσεγγίζω, θίγω
- πιστεύω, διατυπώνω την άποψη, εκφράζω τη γνώμη, υποστηρίζω, θεωρώ
- σχολιάζω, κρίνω, αποφαίνομαι
- επιχειρώ να..., προσπαθώ να...
- υπερασπίζομαι, υπερασπίζω, προασπίζομαι, συνηγορώ υπέρ
- αποκρούω την άποψη \ ιδέα \επιχείρημα, απορρίπτω, αντιτάσσομαι, διατυπώνω ενδοιασμούς \επιφυλάξεις \αντιρρήσεις
- καταγγέλλω, κατακρίνω, επικρίνω, επιρρίπτω ευθύνες, θεωρώ υπεύθυνο, καταλογίζω ευθύνες
- καταλήγω στην απόφαση \θέση\ άποψη \συμπέρασμα, αποφαίνομαι, συμπεραίνω, τονίζω, επισημαίνω, υπογραμμίζω
- ορίζω, καθορίζω, προσδιορίζω, διευκρινίζω, επισημαίνω

Κάποια από τα ρήματα σαν τα παραπάνω που χρησιμοποιούμε, για να μεταφέρουμε τα λόγια άλλου, μπορεί να είναι **ουδέτερα** (είπε, δήλωσε...) ή να δηλώνουν άμεσα ή έμμεσα την οπτική αυτού που μεταφέρει τα λόγια του άλλου (φαντάστηκε, απαίτησε...). Στην δεύτερη περίπτωση τα ρήματα χρωματίζουν τα λόγια **με σχόλια**.

Για να μετατρέψουμε τον ευθύ σε πλάγιο λόγο:

- ***Βρίσκουμε το ρήμα εξάρτησης που ταιριάζει:*** πχ. « Σε παρακαλώ, μου δίνεις το μολύβι;» →Με παρακάλεσε να του δώσω το μολύβι.
- ***Μετατρέπουμε τις κύριες προτάσεις σε δευτερεύουσες*** (ειδικές, βουλευτικές, πλάγιες ερωτηματικές)π.χ.
  - Οι νέοι δεν έχουν αρκετό ελεύθερο χρόνο.→Υποστηρίζει ότι οι νέοι δεν έχουν αρκετό ελεύθερο χρόνο.(ειδική πρόταση)
  - Γράψτε το παρακάτω κείμενο.→Ο δάσκαλος μας ζήτησε να γράψουμε το παρακάτω κείμενο. (βουλευτική)
  - Ας πάμε λίγο πιο γρήγορα.→Μας προέτρεψε να πάμε λίγο πιο γρήγορα. (βουλευτική)
  - Τι ώρα είναι ο αγώνας; →Με ρώτησε τι ώρα είναι ο αγώνας.(πλάγια ερωτηματική)
- ***Οι δευτερεύουσες προτάσεις δεν αλλάζουν στον πλάγιο λόγο.***
  - Πχ. Όταν βρεθούμε , θα σου διηγηθώ τι έγινε χθες στο σχολείο.→Μου είπε ότι , όταν βρεθούμε, θα μου διηγηθεί τι έγινε χθες στο σχολείο.(η κύρια πρόταση στον ευθύ λόγο έγινε στον πλάγιο ειδική, η χρονική και η πλάγια ερωτηματική δεν άλλαξαν)
- ***Αλλάζουμε αν χρειάζεται τα πρόσωπα και τις αντωνυμίες.***
  - Πχ. Αν φύγεις, θα το μετανιώσεις.→Μου είπε ότι, αν φύγω θα το μετανιώσω.
- ***Αλλάζουμε τα χρονικά ή τοπικά επιρρήματα.***
  - Πχ. Μπορείς σήμερα να κοιμηθείς εδώ, στο σπίτι μου.→Μου είπε ότι χθες μπορούσα να κοιμηθώ εκεί, στο σπίτι του.